

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. aprila 1907.

C. Kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Nabiralniki vlog — hranilnica doma. Stotnik Köpenik kot zadružni revizor. Dvojniki blagajniških ključev. Poziv. Nekoliko o prometnih zvezah na Dolenjskem z ozirom na avtomobilno zvezo med Novim mestom in Brežicami. O konverziji dolgov. Osebna vest. O govedoreji in mlekarstvu na Dolenjskem. Gospodarski tečaji in naša odrasla mladina. Računski zaključki. Občni zbori. Inserati.

Nabiralniki vlog*) — hranilnica doma.

Nov način varčevanja.

Ne ono, kar si pridobimo, kar si zaslužimo, temveč ono, kar si od pridobljenega, zasluženega prihranimo, ima glavno besedo v našem narodnem gospodarstvu.

Le oni, ki si je znal kaj prihraniti, si je postavil temelj za svojo gospodarsko samostalnost, to velja za pojedinca kakor tudi za cele narode.

Prihranimo si pa le tedaj, če varčujemo. Vsled tega pa tudi vsi učitelji in učenjaki narodnega gospodarstva povdarjajo važnost in pomen varčevanja.

Naši pradedi in pramamice varčevali so na ta način, da so dajali denar v kako staro nogovico in to nogovico so z vso jim prirojeno brihtnostjo skrili za streho ali kam drugam.

Pri razdiranju starih hiš se še včasih najde kaka taka stara nogovica polna svetlih evanegarc in drugega takega okroglega.

Te stare nogovice nam pričajo, da so naši prednamci poznali varčevanje, če tudi še niso rabili pravih sredstev, ker nogovica pač ni dala dosti varnosti za shranjen denar — denar bil je v nevarnosti pred varčevalcem samim in drugimi, vrh tega pa nogovica ni dajala obresti.

Veliko lažje je varčevanje nam, ki smo vendar morali od svojih prastarcev podedovati duh varčevanja in se že skoraj v vsaki fari sveti napis „Hranilnica in posojilnica“, ki vabi in opominja vsakogar k varčevanju.

Vse naše rajfajzenovke imajo po svojih pravilih v prvi vrsti namen, pospeševati varčevanje, kojega izvršujejo s tem, da sprejemajo in zaobrestujejo vloge.

*) Opozarjamo na tozadeven inserat v inseratnem delu lista in pripomnimo, da preskrbi nabiralnike zveza in se nam naj toraj vsa naročila vpošljejo.

V mestih imamo poleg posojilnic še tudi razne druge denarne zavode, ki tudi sprejemajo in zaobrestujejo vloge — in ne samo to, temuč včasih kar prežijo na nje, ker jih rabijo za svoje kupčije.

Po rajfajzenovkah in drugih denarnih zavodih nam je toraj dano dosti prilike za varčevanje.

Vendar pa še varčevanje ni postalo splošno.

Da bi se varčevanje olajšalo, zato so se iskala razna sredstva.

Taka sredstva so iskali na jedni strani pravi prijatelji ljudstva, kojim je bilo samo na tem ležeče, da zbudijo in okrepijo v ljudstvu duh varčevanja in pridobijo za to vse, posebno pa še nižje sloje, na drugi strani pa so iskali taka sredstva različni denarni zavodi po mestih, a ti ne iz prej omenjenega človekoljubnega in gospodarsko važnega namena, temveč radi tega, pridobiti si mnogo hranilnih vlog za svoje kupčije — oziroma odvzeti drugemu zavodu istega mesta kolikor mogoče vlagateljev — to še posebno v krajih, kjer je n. pr. en zavod v nemških rokah, a drugi v slovenskih.

Porabljalo se je že nekaj takih sredstev. Po nekod so uvedli denarni zavodi varčevalne karte, ali pa so pošiljali svoje uradnike po hišah, da prevzamejo uloge.

Niti eno, niti drugo sredstvo se ni dalo stalno vpeljati.

Sedaj se je seglo po sredstvu, ki nas spominja na naša otroška leta. Imeli smo takrat navadno lončenega prešička, ki je bil otel in je imel na hrbtu podolgasto ljuknjo, skozi katero smo spuščali v prešička krajcarčke in tudi desetice, če so ravno oče dobro prodali vole ali mati svinje ali pa se je oglasil kak dober boter ali teta.

To je bil naš šparovček.

Imel pa je ta šparovček neko slabo lastnost, denar ni bil v njem dosti varen — pred nami samimi.

Smo prišli mimo kramarjeve izložbe; oko se je zapaslo na figah, rožičih, sladkorčkih, pipeih, piščalkah — otroško srce je strepetalo vsled zbučenega poženja; pa smo preobračali lončenega prešička, v kojem so rožljali naši prihranjeni krajcarčki — nekaj otroške ročnosti in precej potrpežljivosti se je rabilo — in prišel je krajcarček za krajcarčkom iz šparovčka — v kramarjevo malho; včasih je pa zmanjkalo potrpežljivosti, otroška roka zamahne, a lončeni prešiček se je razletel ob kakem kamenu na sto in sto koscev, med njimi so se kotali naši krajcarji — h kramarju.

Ko bi ne prišli tako lahko do denarja, ostal bi v šparovčku.

Pri vpeljavi novega sredstva se je pa vpoštevalo, da mora biti varčevalcu onemogočeno svoje prihranjene novce vsaki čas dobiti.

To novo varčevalno sredstvo so tako imenovani „nabiralniki vlog“.

Amerikanci so take nabiralnike vlog vpeljali z lepimi vspeli že pred večimi leti in so je imenovali „Home Bank“ (hranilnica doma).

V Evropi so se „nabiralniki vlog“ najprej upeljali na Norveškem, Švedskem in Danskem, od tam so polagoma prišli v druge države.

V Avstriji je „nabiralnike vlog“ uvedla kot prva „Češka hranilnica“ v Pragi; sedaj je imajo že tudi druge hranilnice n. pr. hranilnica v Gradci; a tudi marsikatera posojilnica je že vpeljala „nabiralnike vlog“.

Poslovanje z „nabiralniki vlog“ vrši se sledeče:

Vsak vlagatelj dobi od posojilnice zaprto, močno napravljeno, mično pušico, koje ključ ostane v posojilnici.

Pušica do 13 cm visoka, 8 do 10 cm dolga in 5 do 6 cm široka, se torej da lahko v žep.

Na pušici je označena tvrdka posojilnice in se nahaja številka, po koji se pušica razločuje od drugih pušic.

V to pušico daje se doma denar, kedar se ga ravno ima ali se posebno oglasi varčevalnost, v pušico se lahko da vsak znesek, bodisi en vinar ali tudi mnogo kron.

Pušica je tako vstrojena, da se ne dobi ž nje brez ključa noben vinar.

Od časa do časa nese se pušica v posojilnico, ž njo ob enem pa tudi hranilna knjižica. V posojilnici se pušica odpre, denar se v pričo vlagatelja prešteje ter se mu vpiše v hranilno knjižico; seveda se znesek od tega dneva naprej zaobrestuje, kakor vsaka druga vloga, oziroma še lahko da posojilnica radi vdomačenja „nabiralnikov vlog“ kake posebne ugodnosti v zaobrestovanju.

Najbolje je, če prinese vsak vlagatelj svojo pušico sam v posojilnico; vendar pa lahko posebno mestni zavodi pošljejo svojega uslužbenca k svojim mestnim vlagateljem, ki imajo pušice, da jim odpre pušice in prevzame proti začasnemu potrdilu denar; s tem začasnim potrdilom in svojo hranilno knjižico pride vlagatelj, ko ima ravno čas, v posojilnico, da mu vpiše znesek v knjižico.

Kar se tiče stroškov za nabiralnike, nosi iste navadno posojilnica.

„Nabiralniki vlog“ spadajo k premičnemu inventarju, do 10 % nakupne vrednosti!

Vlagateljem se nabiralnik posodi; v varnost se vinkulira od vlagateljeve vloge nakupna vrednost nabiralnika, t. j. znesek 4—5 kron; ta znesek toraj mora vlagatelj naložiti, predno dobi nabiralnik.

Dokler ima vlagatelj nabiralnik, se mu vinkulirani znesek vloge (t. j. 4—5 K) ne izplača; še le ko vlagatelj nabiralnik nepokvarjen posojilnici vrne, se mu sme tistih 4—5 kron izplačati.

Če bi se nabiralnik pokvaril, more zahtevati posojilnica, da trpi stroške popravila vlagatelj.

Priporočamo svojim posojilnicam, da upeljejo nabiralnike vlog; priporočamo še to posebno onim, ki so sicer nameravale vpeljati varčevalne karte.

Za prvi poskus se lahko naroči manjše število nabiralnikov, n. pr. 50—100.

Vsaka posojilnica, ki vpelje nabiralnike vlog, pa prosimo že zdaj, da nam o vseh ali nevspehih z nabiralniki takoj poroča.

Dolžnost naša je, da se poslužujemo vsakega primerne sredstva, da vzbudimo in okrepimo v vseh slojih našega naroda duh varčevanja, ker to bo koristilo ne samo vsakemu pojedincu, temveč bo koristilo celemu narodu ter največ pripomoglo, da postane gospodarsko močan in neodvisen.

Varčevanje pa ne sme biti omejeno le na pojedine sloje.

Varčevati mora vsakdo, bogataš in revež, gospod, kmet in delavec, hlapec in dekla, stari in mladi, bodi si moškega ali ženskega spola — pa bomo doživeli gospodarski čudež, ki ga more storiti varčevanje.

Stotnik Köpenik kot zadružni revizor.

Dobro še nam je v spominu velik dovtip, kojega je storil priprost nemški čevljar, ki je svoje posmoli dišeče telo vtaknil v svitlo stotnikovo uniformo in v velikem mestu blizu Berolina aretiral župana — doktorja in rezervnega častnika — in spraznil mestno blagajno.

Kakor čitamo v nemških listih, se je pripetilo nekaj sličnega neki posojilnici seveda tudi na Nemškem.

Bil je pustni torek.

Nek mlad kmečki fant preoblekel se je v črno obleko, si nataknil bela manšeta, na glavo cilindar in na nos ščipalnik.

Zvečer ob 7. uri prišel je v gostilno. V gostilni sta bila navzoča tudi načelnik in računar posojilnice.

Tema se je predstavil kot združni revizor. Ker je imela posojilnica svoje prostore v gostilniškem poslopju, podvzela sta se načelnik in računar ter takoj predložila posojilniške knjige navideznemu revizorju.

Strogo je pregledoval ta pustni revizor knjige ter že v kratkem izrekel, da je v knjigah več pogrškov.

To je strogega revizorja napotilo da je prav naglo preštel še denar in ga vtaknil v svoj žep.

Spet so se podali vsi trije v gostilno, kjer si je naročil gospod revizor čašo piva ter čakal, kakor je sam trdil na prvi vlak.

Drugi gostje pričeli so se smehljati, kar je načelniku in računarju končno odprlo oči.

Nastal je velik krohot, vse se je smejalo tej pustni šali.

A ta šala ima svojo resno plat, ker kaže, kako se dajo razni činitelji vsled svoje prevelike zaupljivosti speljati na led.

Na Nemškem se je že tudi večkrat pripetilo, da so prišli k zadrugam prefriganci, ki so se predstavili za revizorja in so kot taki odnesli denar.

To naj služi vsem zadrugam v svarilo. Revizijo sme izvršiti samo le zvezin revizor.

Zadruga naj pred pričetkom revizije zahtevajo od revizorja, posebno, če ga še osebno ne poznajo, da jim pokaže svojo legitimacijo.

Vsak zvezin revizor ima od zveze tako legitimacijo in jo bo vsikdar rad zadrugi pokazal.

Dvojniki blagajniških ključev.

Skoraj že vse zvezine zadruga vposlale so zvezi dvojnike svojih blagajniških ključev, koja je ima shranjene v posebni blagajni.

Pozivamo one zadruga, ki še dvojniki niso vposlale, da to takoj store.

Kakor znano, so namreč blagajne vseh zvezin članic po zvezi in na zvezine stroške zavarovane proti tatvini po vlomu.

Med pogoji, koje stavi zavarovalnica, je tudi ta, da morajo biti dvojniki ključev stalno kje drugod na varnem mestu shranjeni.

In temu pogoju je popolnoma vstreženo, da so dvojniki blagajniških ključev shranjeni v blagajni pri zvezi.

Poziv!

Vse naše članice tako denarne, kakor nedenarne zavode pozivljamo s tem, da nam čim preje naznanijo,

če jim je bil predpisan prispevek trgovske in obrtne zbornice. V prvem slučaju se ta davek neopravičeno predpisuje in bode podpisana zveza skupno s „Splošno avstrijsko zvezo“ započela potrebne korake, da se nepravilen predpis zborničnega prispevka ustavi.

Za to potrebujemo, da nam vsaka naša članica naznani, če in koliko prispevka se je od nje zahtevalo. Tudi naj se nam sporoči, če se je zoper predpis prispevka vložila pritožba in s kakim vspehom.

Združna zveza.

Nekoliko o prometnih zvezah na Dolenjskem z ozirom na avtomobilno zvezo med Novim mestom in Brežicami.

Dne 2. aprila t. l. je bil na dolenjski železnični progi izreden osebni promet potujočega občinstva. Vojaštvo se je vračalo iz dopusta na svoja garnizijska mesta, srednješolska in druga mladina se je vračala iz počitnic v Ljubljano; mnogo starišev jih je pri tem spremljalo; profesorji, učitelji, učiteljice so se podajali na svoja službena mesta; raznega potujočega občinstva iz dežele v Ljubljano in nasprotno je bilo pa tudi prav obilno. Tako je pripeljal samo popoldanski vlak, ki dohaja ob pol treh v Ljubljano, nad 750 oseb. Lahko se trdi, da je znašal ta dan ves osebni promet na dolenjski železnici nad 2000 oseb, kajti tudi zjutrajšni in večerni vlaki so imeli sem in tja prav obilo pasažirjev.

Veselega srca konstatiramo to dejstvo. Ono nam spričuje ne le eminentno potrebo in korist te železnične proge, ampak spričuje tudi o inteligentnem prebivalstvu, ki biva na Dolenjskem. Ob enem nas to navdušuje v upu, da bodo merodajni krogi toliko hitreje prišli do prepričanja o potrebi podaljšanja dolenjske železnice na Belokranjsko in o nje rentabiliteti, kar bi imelo seveda le nje poprejšnje uresničenje za posledice. Pa tudi izvršitev stranske železnične proge od Trebnjega do Št. Janža pri Mokronogu je s tem toliko bolj gotova stvar. Kdor pozna ne le bogat premogarski rudnik v Št. Janžu, njega izborni premog, ki ima isto vrednost kakor trboveljski in komur so znani idilični kraji ob Mirni, ki se prištevajo najrodovitnejšim, najlepšim krajem na Dolenjskem, ta vé, kolike vrednosti bo ta železnična proga ne le za ta del Dolenjske, ampak koliko mnogo bode s tem zopet pridobila na tovrnem in na osebni prometu glavna proga.

To pa bodi dovolj jasen migljaj za merodajne činitelje, da ne pozabijo na ostali del Dolenjske od Novega mesta do Brežic, ki je sedaj brez prave prometne zveze. Sedanja poštna zveza med Novim mestom in Krškimi nikakor več ne zadostuje potrebam sedanjega časa. Ne le, da nima ta poštna zveza nikake prave zveze z železničnimi progami na eni strani z

dolenjsko in na drugi z južno železnico, da prepočasi vozi, da ni urejena za večji promet, ampak ima še tako visoke tarife, saj velja vožnja ene osebe iz Novega mesta do Krškega za ravno progo približno 40 km, nad 4 K 20 vin. in poleg tega vozi nad 4 ure, tako, da se te poštne zveze vsakdo le nerad poslužuje ali pa da se mnogo revnejšega občinstva poslužuje razvade, da se prisede kot tako zvaní „blind“ pasažir (t. j. da stisne nekoliko drobiža postiljonu v pest in si ne kupi voznega lista po visokem tarifu).

Množina prebivalstva in njega ugodni materijalen položaj, gladke, ravne cestne zveze in kakor sem zgoraj opisal, živahen osebni promet na glavni dolenjski železnici, so vendar dovolj tehtni razlogi za up, da bi se avtomobilna zveza med Novim mestom in Brežicami ne le dobro rentirala, ampak da bi bila velika dobrota ne le za tod potujoče občinstvo, ampak za vse tukajšnje prebivalstvo.

Zahteva merodajnih oseb, ki nameravajo tukaj uvesti avtomobilno zvezo, da bi rentabiliteto tega podjetja garantirale posamezne občine, pravi se, da se zahteva od posameznih kmečkih županov več razsodnosti in preudarka, kakor pa od slav. poštnega ravnateljstva, ki ima na razpolago drugotne skušnje in vse statistične podatke, na podlagi katerih more s precejšnjo sigurnostjo določiti rentabiliteto takega podjetja. Umevno je, da se take naprave v prvih letih dostikrat povoljno ne rentirajo, pozneje se pa obnesejo. Zato je pa preveč zahtevano, da bi priprosti župani imeli večji preudarek in da bi se prizadeti solidarno zavezali poravnati morebitni začetni deficit, ki bi se izkazal, kar bi marsikateremu osebno škodovalo. To lažje stori vlada, povrne se jej na drugi strani.

Če je pa vsa zadeva tako riskantna, težko izvedljiva, potem je pa bolje, da se prebivalstvo s tako upeljavo ne bega, kajti če nima vlada dovoljne „korajže“ to financirati, ali naj jo ima priprost kmet in davkoplačevalec?

Zamudili smo se pri vsej stvari radi tega dlje časa, ker smo hoteli s tem pokazati ničevost zahteve vlade, naj se občine zavežejo poplačevati začetne morebitne izgube. Po zgledu dolenjskih železnic rentirala bi se i taka avtomobilna zveza med Novim mestom in Brežicami gotovo izborna. Zato pa bi bilo svetovati, da bi se osnoval pri nas med našimi domačini oziroma med domačimi tu poslujočimi narodnimi denarnimi zavodi konsorcij, ki bi avtomobilno zvezo med Novim mestom in Brežicami kot privatno podjetje zasnoval in financiral. Občna hvaležnost vseh prizadetih občin mu je sigurna in za velik del Dolenjske odprl bi se obsežnejši osebni in tovarni promet.

Pri znani previdnosti vlade nam je še dolgo treba čakati, predno bode ona to avtomobilno zvezo sama

avedla. Ugodni uspehi na dolenjski železnici in njih koristen upliv naj nas vodita pri tem gospodarskem podjetju. Zato pa polagamo vso to zadevo našim vel-možem v blagohoten preudarek.

O konverziji dolgov.

Vprašanje: Kako je postopati pri konverziji dolgov v lastnem zavodu?

Odgovor: Kadar se zgledi pri Vas stranka, želeča spremeniti stalni dolg v amortizacijski, vzemite v roke izvirno dolžno pismo in napišite bodisi na dolžno pismo samo, če je tam še prostor, ali pa na posebno polo papirja, sledeče:

Izjava.

Na podlagi dogovora, sklenjenega med upnico in dolžnikom, izjavi dolžnik:

Poleg obresti bodem plačeval upnici vedno tudi nekaj na račun glavnice i. s. bom štel vsakega pol leta 3 % glavnice t. j. znesek po K Od tega zneska se imajo sprva poračuniti izgovorjene obresti glavnice oziroma nje vsakokratnega ostanka, prebitek se pa uporabi v odplačilo glavnice.

Datum

podpis upnice:

podpis dolžnika:

Ta izjava se kolekuje do zneska po K 200 po lestvici II., od tega zneska naprej pa z 1 K.

Če se zaveže dolžnik plačevati vsakega pol leta 3 %, je s tem rečeno, da plača 2 1/2 % na obresti, 1/2 % na glavnico; seveda je to samo prvokrat, prihodnjic pa že nekaj manj na obresti, ker se je glavnica za 1/2 % znižala i. t. d.

Dolžnik plača sedaj takozvane anuitete, ki sestoje iz dveh delov, namreč iz obresti in vračila glavnice.

Vprašanje: V kolikem času se odplača cela glavnica, če se n. pr. pri 5 % obrestovanju glavnice plačuje anuiteta s 6 % glavnice?

Odgovor: V 36 letih t. j. cela glavnica se odplača z 72 polletnimi anuitetami po 3 % prvotne glavnice.

Vprašanje: Ali morejo amortizacijska postati tudi posojila, ki so bila dana na poroštvo?

Odgovor: Da, toda svetujemo Vam v prvi vrsti, da spremenite vsa vknjižena posojila v amortizacijska in da odslej posojate denar na vknjižbo samo proti amortizaciji. Dolžna pisma smo že naročili v tiskarni in jih lahko od nas naročite.

Vprašanje: Ali se vknjiži cela vsota, ki se z anuitetami plača, ali je treba pri vknjižbi povedati amortizacijski način vračevanja?

Odgovor: Vknjiži se amortizacijsko posojilo ravno tako, kakor vsako drugo.

V dolžnem pismu se navede samo posojeni znesek in zaveza izposojevalca, da bode poleg obresti odplačeval vedno tudi nekaj na glavnico. Tudi prošnje za vknjižbo amortizacijskih posojil bomo založili.

Vprašanje: Ali je treba društvena pravila spremeniti, če se posoja denar proti amortizaciji?

Odgovor: Ne.

Osebna vest.

Gosp. Vlado Pušenjak, rodom štajerski Slovenec, dovršil je združni tečaj v Darmstadt-u na Nemškem in napravil konečni izpit z prvo odliko.

Svojemu vrlemu sotrudniku čestitamo, v nadi, da se vrne v svojo domovino in postane navdušen sodelavec za razvoj združne organizacije na Slovenskem.

*Naj tače majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pristna
samo v izvornih
zavojih z imenom
Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil
močno razburjajoče
zrnate kave nemešane!

**Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava**

sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinerjeve
kave.

O govedoreji in mlekarstvu na Dolenjskem.

(Konec.)

Jednako stopinjo z rejo goveje živine drži povzdig mlekarstva. V vsej Kranjski je delovalo v preteklem letu 72 mlekarskih zadrug in dasi pripada na Dolenjsko skoro polovico goveje živine, so delovale na Dolenjskem le 4 mlekarske zadrug. Če vzamemo, da se je v teh mlekarnah povprečno enako veliko mleka spravilo v promet, kolikor pri notranjskih in gorenjskih t. j. od množine 20 milijonov litrov v vrednosti 2,800.000 K,

tedaj je participirala Dolenjska s polovico goveje živine samo s približno 1,100.000 litrov mleka v vrednosti 140.000 K. Kako malo, skoraj nič!

Razmere Dolenjske za produkcijo goveje živine, za razprodajo mleka, za snovanje mlekarskih zadrug so slične onim na Gorenjskem, le Notranjska je zaradi Trsta in Reke na boljsem. Zato se pa lahko trdi: Na Dolenjskem se dá govedoreja in ž njo ob enem mlekarstvo istotako povzdigniti, kakor na Gorenjskem in v drugih alpskih pokrajinah. Še celo več. Na Dolenjskem bi se lahko reja goveje živine še bolj povzdignila, kakor na Gorenjskem. Pogoji za to so ugodnejši. Vendar nekaj je, kar je na Dolenjskem, kar ni drugej t. j. na Gorenjskem in Notranjskem, namreč na Dolenjskem nam primanjkuje v obče materijelno trdnega kmetijskega stanu, kakršen je pa na Gorenjskem in Notranjskem. V vinorodnih krajih je v obče tako. Zgodovinsko dejstvo je, da je hotela cesarica Marija Terezija že pred več kot 140 leti vinogradništvo na Dolenjskem zatreti z motivacijo, da se z vinogradništvom le narodno blagostanje podkopava, ker se z obilim vinskim pridelkom narod k pijančevanju, zapravlljivosti in lehkostivosti navaja. In le krepkemu, odločilnemu in vplivnemu ugovoru tedanjega novomeškega prošta se je zahvaliti, da se ta cesaričin ukrep ni dejansko izvršil. Dandanašnja generacija je o vrednosti dolenjskega vinogradništva drugega mnenja in je v njeno povzdigo velikansko akcijo povzročila in velike svote neobrestovanega posojila dolenjskim vinogradnikom na razpolago dala.

Kakor se je pa povzdiga dolenjskega vinogradništva le na ta način sponesla, tako se bode tudi reja goveje živine in ž njo združeno mlekarstvo le na sličen način dalo povzdigniti. Sam poduk, brez materijelne podpore ne bode zadoščal. Tudi tu bode treba deželnim in državnim oblastvom poseči vmes in gmotno pomagati. Najbolj očitno se vidi, da se v resnici rabi tuje t. j. državne in deželne pomoči, pri propadanju veleposestev, ki tako rapidno ginevajo.

Ne more tu govor biti o tem, kako naj se ta podpora dejansko izvrši, ampak merodajnim krogom hočemo s tem le vso to zadevo v proučevanje podati v nadi, da bodo isti dali ne le sredstva ampak bodo našli tudi način, kako se bode našemu dolenjskemu kmetijskemu stanu pomagalo. Silno izseljevanje našega kmečkega ljudstva v tujino in v tvornice, občno propadanje veleposestev in zemljiških posestev, stagnacija v živinoreji in kmetijstvu sploh jih bode prej ali slej dovedla do tega sklepa in da se to čim preje na korist našemu kmetijskemu stanu izvrši, v ta namen so navedena gori označena dejstva o naši živinoreji in zaostajanju v mlekarstvu in mlekarskih zadrugah.

Gospodarski tečaji in naša odrastla kmetijska mladina.

Med dosti kmeti malo kmetovalcev. Nar. pogovor.

Dejstvo je, da se dandanes v kulturnih državah in seveda tudi pri nas na Slovenskem neprimerno več žrtvuje za izobrazbo vsakega drugega stanu, kakor pa za temelj vseh stanov — za kmetijski stan.

Glavna krivda zadene ukoreničeno in podedovano navado, da stariši neprimerno več in raji izdado za izobrazbo tistih svojih otrok, ki se posvetijo drugim stanovom, ker jih izgledi učijo, da si morejo drugi stanovi pridobiti večje premoženje, več ugleda in več udobnosti, kakor pa kmetijski stan. Tudi jih uči skušnja, da se pri vsakem drugem stanu mora učiti, ker sicer sploh ni mogoče živeti, dočim se pri kmetijskem stanu do najnovejšega časa to ni zahtevalo, ampak celo kot nepotrebno smešilo. Večje zahteve posameznika, predrugačene razmere in zlasti izvenevropski dovoz kmetijskega blaga k nam, spremenile so težišče našega kmetijskega stanu.

Naš kmetijski stan se nahaja dandanes v ravno tistem položaju kakor drugi stanovi. Kakor je n. pr. pri rokodelskem stanu samo ob sebi umevno, da ga mora vsak začeti kot vajenec, k čemur potrebuje 3 do 4 leta, da potem dela nekoliko let kot pomočnik, v katerem času si svoje sposobnosti razširi in popolni s tem, da popotuje, da služi pri izkušenejših mojstrih, v mestih, pri tvorniških podjetjih in slednjič morda kot poslovodja, predno si sam ustanovi svojo samostojnost in to le tedaj in na takem kraju, kjer opravičeno in preračunjeno pričakuje, da se mu bode njegov stan — rokodelstvo — obnesel, to je, kjer je potrebno, da ustanovi nov rokodellec svojo delavnico, kjer ga okolica potrebuje, ga željno pozdravi in zato tudi podpira. Tako je tudi pri obrtnem stanu. Tem bolj sposobnim se smatra tisti, ki si je v začetni dobi pridobil največ teoretičnega znanja in praktične skušnje, ki je videl pri drugih obrtnikih, kako se mora z uspehom izvrševati svoj poklic. In kaj naj rečemo o uradniškem, vojaškem, duhovskem stanu?

Vsakdo bi dandanes pomiloval tistega očeta uradnika ali častnika, ki bi hotel svojega za uradniški ali častniški stan namenjenega sina le sam v tem poklicu izobraziti, ne da bi ga dal v ta namen ustanovljene šole ali zavode. Ne le kako nepopolna bi bila taka izobrazba, ampak tudi koliko časa bi zahtevala in koliko več stroškov bi povzročila!

Svoje čase je bilo pa tudi v nižjem uradniškem in vojaškem stanu drugače in približno tako, kakor je še dandanes pri kmetijskem stanu. Mnogokatera služba je bila podeljena ali bolje rečeno izročena sinu, ko je oče onemogel in bili so slučajji, ko je tudi vnuk

ali pravnuk opravljal isto službo kot njegov ded. Vendar ti časi so minili.

Ravno tako nasprotno naziranjju sedanjega časa bi bilo, ako bi hotel tak mladenič, ki se je posvetil uradniškemu, vojaškemu ali trgovskemu stanu, ko je dovršil svoje teoretične študije, zavzeti koj kako samostojno, odgovornejše službeno mesto ali samostojno trgovino začeti. Ne le, da bi naletel na nasprotstva, šestokrat bi bilo njegovo neizkušeno delovanje na kvar občnemu interesu oziroma njegova trgovina se ne bi dobro obnesla.

(Dalje prih.)

VABILO

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Šentjanžu,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v župnišču v Šentjanžu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Št. Jerneju,
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v posojilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Predložitev in odobrenje računa za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi občni zbor 21. aprila ne bil sklepčen, sklepal bode pol ure pozneje drugi občni zbor brez ozira na število navzočih udov.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Trziču,
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v četrtek, dne 18. aprila 1907 ob 4. uri
popoldne v uradnih prostorih (kaplaniji) hranilnice in posojilnice v Trziču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računa za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba § 14. združenih pravil.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ob omenjeni uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki sklepa ne glede na število navzočih članov.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Boljuncu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za I. upravno leto 1906.

Člani: začetkom l. 1906 0, v upravnem letu pristopilo 140, odpadel 0, koncem leta 1906. 140.

Deleži: začetkom l. 1906. 0, v upravnem letu prirastlo 140, izplačano 0, koncem l. 1906. 140; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 83.180.74.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani .	700	—	Vzdig. hran. vloge .	1 775	—	Posojila	33.392	62	Deleži	700	—
Hran. vl s kap obr.	12.670	21	Obr hr. vl. izplačane	34	02	Inventar premični .	241	92	Hranilne vloge s ka-		
Vrnjena posojila .	1 845	38	Obr. hr. vl. kapitaliz.	121	21	Zaostale obr. posojil	3	29	pital obrestmi .	10 895	21
Tekoči račun z zvezo	24.241	06	Dana posojila . . .	35.238	—	Vrednost kolekov .	6	50	Tekoči račun z zvezo	22.741	06
Plač. obr. od posojil	1 395	72	Tek. račun z „Zvezo“	1 500	—	Delež pri Zadr. zv.	200	—	Predpl. obr. od pos.	581	66
Upr. in uradni prisp.	537	54	Obresti tek. računa .	440	40	Gotov. 31. dec. 1906	1 394	28	Čisti dobiček . . .	320	68
Pristopnine	248	—	Inventar premični .	268	80						
Prehodni zneski . .	649	50	Upr. in urad. stroški	335	54						
			Tiskovine	330	66						
			Prehodni	649	60						
			Delež pri Zadr. zvezi	200	—						
			Got. koncem l. 1906	1 394	28						
	42.287	51		42.287	51		35.238	61		35.238	61

Posojilnica na Frankolovem,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 179, v upravnem letu pristopilo 25, odpadlo 2, koncem leta 1906. 202.

Deleži: začetkom leta 1906. 180, v upravnem letu prirastlo 25, izplačano 2, koncem l. 1906. 203; odpovedano: 6.

Denarni promet: K 224.106.58.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani .	138	—	Izplačani deleži . .	12	—	Posojila	105 405	11	Deleži	622	—
Hran. vloge s kapit.			Vzdig. hran. vloge .	38.609	19	Inventar premični .	179	61	Hranilne vloge s ka-		
obrestmi	46 839	19	Obr. hran. vlog. izpl.	152	73	Zaostale obresti pos	1.423	01	pitaliz. obrestmi .	38.756	03
Vrnjena posojila . .	26.501	37	Obr. hran. vlog kap.	1.639	48	Vrednost tiskovin .	139	89	Tekoči rač. s Zvezo	65.049	78
Tekoči rač. s Zvezo	28.226	93	Dana posojila . . .	42.623	05	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Predplačane obresti		
Plač. obr. od posojil	6.652	85	Tekoči rač. s Zvezo	22 300	—	Delež pri Ljud. pos.	4	—	posojil	944	59
Upr. in urad. prisp.	486	90	Obr. tekoč. računa	2.885	06	Poštna hranilnica .	213	12	Rezervni zaklad . .	3.893	17
Pristopnine	25		Obresti posoj. povrn.	54	07	Got. 31. decem. 1905	1 759	80	Čisti dobiček . . .	858	97
Poštna hranilnica .	2 117	38	Upr. in urad. stroški	535	71						
Obresti pošt. hran. .	2	66	Rent. dav. in nep. pr.	12	66						
Got. začetkom l. 1906	1.942	91	Tiskovine	126	97						
			Poštna hranilnica .	2 202	47						
			Dar za uboge šolarje	20	—						
			Gotov. konec l. 1906	1.759	80						
	112.933	19		112.933	19		110.124	54		110.124	54

Hranilnica in posojilnica na Gori nad Idrijo,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za V. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 66, v upravnem letu pristopilo 5, odpadlo 0, koncem leta 1906. 71.

Deleži: začetkom leta 1906. 66, v upravnem letu prirastlo 5, izplačano 0, koncem leta 1906. 71, odpovedano: 1.

Denarni promet: K 205.831.51.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vplačani deleži . .	10	—	Vzdig. hranilne vloge	16 555	57	Posojila	79 824	46	Deleži	142	—
Hranilne vloge s kap.			Obr. hran. vlog izpl.	96	81	Inventar premični .	171	99	Hranilne vloge s kap.		
obrestmi	19.501	34	Obr. hran. vlog kap.	1.877	34	Zaostale obr. posojil	1.020	82	obrestmi	47 340	15
Vrnjena posojila . .	47.912	—	Dana posojila . . .	57 865	02	Vrednost tiskovin .	100	—	Tekoči rač. s Zvezo	35.199	68
Tekoči rač. s Zvezo	30.500	—	Tekoči rač. s Zvezo	23.700	—	Vrednost kolekov .	3	21	Predplač. obr. posojil	277	32
Obresti tek. računa	138	35	Obresti tek računa	743	59	Delež „Zadr. zvezi“	1.000	—	Rezervni zaklad . .	267	76
Plač. obr. od posojil	4.023	96	Obr. pos. povrnjene	96	81	Gotov. 31. dec. 1906	1.579	52	Čisti dobiček . . .	473	09
Upr. in urad. prisp.	152	50	Upr. in urad. stroški	69	68						
Pristopnine	6	—	Rent. dav. in nep. pr.	25	95						
Gotov. začet. l. 1906	704	91	V dobre namene in nagrade	338	77						
			Got. 31. decem. 1906	1.579	52						
	102.949	06		102.949	06		83 700	—		83 700	—

Hranilnica in posojilnica na Igu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za VII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 240, v upravnem letu pristopilo 57, izstopilo 13, koncem leta 1906 284.

Deleži: stanje zač. l. 1906 240, v uprav. letu prirastlo 57, odpadlo 13, koncem l. 1906 284; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 395.858'96.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	285	—	Deleži — izplačani	65	—	Posojila	185.731	60	Deleži	1.420	—
Hran. vloge s kapitalizovanimi obr.	110.490	70	Vzdig. hran. vloge	57.264	70	Inventar premični	122	11	Hran. vloge s kapitalizovanimi obr.	183.747	33
Vrnjena posojila	37.434	14	Obr. hr. vlog izplač.	420	30	Zaostale obresti pos.	266	19	Tek račun z zvezo	168	80
Tekoči rač. z Zvezo	38.594	78	Obr. hran. vlog kap.	6.228	47	Delež pri Zadr. zv.	600	—	Predpl. obr. posojil	1.395	11
Plačane obr. od pos.	10.117	29	Dana posojila	82.289	26	Delež pri Ljud. pos.	4	—	Rezervni zaklad	2.803	63
Upr. in urad. prispev.	190	72	Tekoči rač. z Zvezo	47.800	—	Delež pri „Unionu“	500	—	Čisti dobiček	1.704	55
Pristopnine	28	50	Obresti tek. računa	586	71	Gotov. 31. dec. 1906	4.015	52			
Gotov. zač. l. 1906	2.796	11	Obr. pos. povrnjene	100	61						
			Upr. in urad. stroški	390	85						
			Rentni davek in neposredne pristojb.	75	82						
			Delež pri „Unionu“	500	—						
			Delež Zadr. zvezi	200	—						
			Gotov. konec l. 1906	4.015	52						
	199.937	24		199.937	24		191.239	42		191.239	42

Hranilnica in posojilnica v Mengšu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za X. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 400, v upravnem letu pristopilo 32, izstopilo 10, koncem leta 1906 422.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 400, v upravnem letu prirastlo 32, izplačano 10, koncem l. 1906 422; odpovedan 0.

Denarni promet: K 404.826'10.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	64	—	Deleži — izplačani	20	—	Posojila	136.358	—	Deleži	844	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	145.270	72	Vzdig. hran. vloge	73.914	55	Tekoči rač. z Zvezo	226.355	01	Hran. vloge s kap. obrestmi	365.875	60
Vrnjena posojila	20.924	—	Dana posojila	20.967	—	Inventar premični	110	16	Predpl. obr. posojil	61	60
Tekoči rač. z Zvezo	11.604	69	Tekoči rač. z Zvezo	88.746	45	Zaost. obresti posojil	2.384	39	Rezervni zaklad	7.154	77
Obresti tek. računa	8.866	05	Obr. hr. vlog izplač.	806	30	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Čisti dobiček	254	09
Plač. obresti od pos.	5.840	36	Obr. hr. vlog kapit.	13.621	66	Delež pri Ljud. pos.	4	—			
Upr. in urad. prisp.	243	11	Obresti posojil povr.	57	17	Delež pri Zadr. zvezi	—	—			
Pristopnine	32	—	Upr. in urad. stroški	1.219	02	tiskarni	1.000	—			
Zamudne obresti	1	66	Rent. davek in neposredna pristojb.	171	65	Delnica pri Union	1.000	—			
Gotovina zač. leta	12.455	71	Got. koncem l. 1906	5.778	50	Obresti deležev	200	—			
	205.302	30		205.302	30	Got. koncem l. 1906	5.778	50			
							374.190	06		374.190	06

Hranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Litiji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za VI. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 214, v upravnem letu pristopilo 17, izstopilo 5, stanje 31. decembra 1906 226.

Deleži: stanje zač. l. 1906 214, v uprav. letu prirastlo 17, izplač. 5, konc. l. 1906 226; odpovedano: 12.

Denarni promet: K 275.641'08.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	34	—	Deleži — izplačani	10	—	Posojila	102.011	—	Deleži	452	—
Hranilne vloge s kapitaliz. obresti	58.224	67	Vzdig. hran. vloge	63.998	09	Tekoči račun z zvezo	18.706	81	Hran. vloge s kap. obrestmi	126.123	32
Vrnjena posojila	22.512	—	Dana posojila	22.975	—	Inventar premični	158	76	Predplač. obr. pos.	294	73
Tekoči račun z Zvezo	48.361	24	Tekoči rač. z Zvezo	37.495	31	Inventar nepremični	6.922	80	Rez. zaklad	2.147	49
Obr. tekoč. računa	1.295	31	Inventar nepremični	6.922	80	Zaost. obr. posojil	1.109	61	Čisti dobiček	909	02
Plačane obresti od posojil	5.216	52	Obr. hr. vlog izplač.	834	43	Delež pri Zadr. zv.	1.900	—			
Upr. in uradni prisp.	121	22	Obr. hran. vlog kap.	4.364	37	Gotov. 31. dec. 1906	17	58			
Pristopnine	17	—	Obr. pos. povrnjene	84	41						
Gotov. zač. l. 1906	2.047	37	Upr. in urad. stroški	372	54						
			Rent. dav. in nep. pr.	75	90						
			Darila	78	90						
			Delež pri „Zadr. zv.“	600	—						
			Gotov. 31. dec. 1906	17	58						
	137.829	33		137.829	33		129.926	56		129.926	56

Hranilnica in posojilnica v Šentjanžu,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za VII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 151, v upravnem letu pristopilo 13, odpadlo 11, koncem leta 153.

Deleži: stanje začetkom leta 151, v upravnem letu prirastlo 13, izplačano 11, koncem leta 153, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 98.022-65.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	26	—	Deleži — izplačani	22	—	Posojila	44.144	35	Deleži	306	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	21 544	17	Vzdig. hran. vloge	10.259	13	Inventar premični	298	99	Hran. vloge s kap. obrestmi	32.230	02
Vrnjena posojila	15.789	19	Obr. hran. vlog izplačane	23	18	Zaostale obr. posojil	643	83	Tekoči račun z zvezo	13.623	23
Tekoči rač. z Zvezo	7.598	31	Obr. hran. vlog kapitalizovane	1.026	44	Delež pri Zadr. zv.	600	—	Predpl. obr. posojil	218	43
Plač. obr. od posojil	2.734	68	Dana posojila	12.473	24	Delež pri Ljud. pos.	4	—	Rezervni zaklad	871	07
Upr. in urad. prisp.	132	38	Tekoči rač. z Zvezo	22.930	—	Zaloga žvepla	52	—	Čisti dobiček	125	61
Pristopnine	13	—	Obr. tekoč. računa	1.056	02	Gotov. 31. dec. 1906	1.531	19			
Gotov. začet. l. 1906	1.939	19	Obr. pos. povrnjene	26	67						
			Upr. in urad. stroški	217	16						
			Rent. dav. in nep. pr.	11	89						
			Delež „Zadr. Zvezi“	200	—						
			Gotov. 31. dec. 1906	1.531	19						
	49.776	92		49.776	92		47 374	36		47.374	36

Hranilnica in posojilnica v Tržiču,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VI. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 170, v upravnem letu pristopilo 16, izstopilo 8, koncem l. 1906 178.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 170, v upravnem letu prirastlo 16, odpadlo 8, koncem leta 1906 178, odpovedano 6.

Denarni promet: K 334.788-17.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	64	—	Izplačani deleži	32	—	Posojila	182.913	16	Deleži	712	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	104.943	14	Vzdig. hran. vloge	44.519	81	Tekoči račun	110.170	85	Hran. vloge s kapit. obrestmi	287.020	24
Vrnjena posojila	14.073	02	Obr. hr. vlog izplač.	361	20	Inventar premični	248	35	Predpl. obr. posojil	1.355	09
Tekoči račun z zvezo	33.553	59	Obr. hran. vlog kap.	9.530	29	Zaostale obr. posoj.	55	69	Rez. zaklad z obr.	4.872	26
Obresti tek. računa	4.060	47	Dana posojila	41.890	—	Vrednost tiskovin	250	—	Čisti dobiček	1.632	19
Plačane obr. posojil	8.242	14	Tekoči račun	69.447	58	Vrednost kolekov	14	30			
Upr. in urad. prisp.	115	35	Obr. pos. povrnjene	48	47	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—			
Pristopnine	16	—	Upr. in urad. stroški	244	67	Gotov. konec l. 1906	939	43			
Prehodni	215	22	Rent. d. in nep. prist.	119	26						
Gotov. začet. l. 1906	2.580	87	Nagrada	150	—						
			Dobri nameni	310	—						
			Drugi stroški	271	09						
			Gotov. začet. l. 1906	939	43						
	167 863	80		167 863	80		295 591	78		295 591	78

Hranilnica in posojilnica v Velikih Laščah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za IV. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 168, v upravnem letu prirastlo 52, odpadlo 2, koncem leta 1906 236.

Deleži: začetkom l. 1906 186, v upravnem letu prirastlo 52, izplačano 2, koncem l. 1906 236, odpovedano: 7.

Denarni promet: K 678.638-33.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	104	—	Izplačani deleži	4	—	Posojila	343 572	74	Deleži	472	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	156 267	62	Vzdig. hran. vloge	81.261	48	Inventar premični	145	05	Hran. vloge s kapit. obrestmi	212.110	43
Vrnjena posojila	32.070	02	Obr. hr. vlog izplač.	787	70	Zaostale obr. pos.	2.305	17	Tekoči rač. s Zvezo	138.821	02
Tekoči rač. z Zvezo	122.330	28	Obr. hr. vlog kapital.	7.211	93	Delež pri Zadr. zv.	1 000	—	Predpl. obr. posojil	935	16
Plač. obr. posojil	13.629	87	Dana posojila	128.323	87	Delež pri „Union“	500	—	Rezervni zaklad	2.522	33
Upr. in urad. prisp.	892	99	Tekoči račun z zvezo	109 751	97	Gotov. 31. dec. 1906	9.000	93	Čisti dobiček	1.662	95
Pristopnine	52	—	Obresti tek. računa	5 848	63						
Gotovina začet. leta	18.472	85	Obr. pos. povrnjene	31	68						
			Uprav. in urad. str.	922	24						
			Rent. d. in nep. prist.	75	20						
			Delež Zvezi	600	—						
			Gotov. 31. dec. 1906	9.000	93						
	343.819	63		343 819	63		356.523	89		356 523	89

VABILO

na

SEDMI REDNI OBČNI ZBOR

Zadružne tiskarne v Ljubljani,

registrovane zadruga z omejeno zavezo

v torek dne 30. aprila 1907 ob 6. uri zvečer

v posvetovalnici „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.	4. Dopolnilna volitev 4 članov uprav sveta.*)
2. Potrjenje letnih računov in bilance za l. 1906.	5. Volitev nadzorstva petero članov.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.	6. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1907.

Upravni svet:

Josip Šuman.

Franc Leskovic.

Dr. Ivan Šusteršič.

*) Po § 16. pravil so izstopili sledeči gospodje iz upravnega sveta, katerih triletna doba je potekla: Jos. Šuman, dr. Ivan Šusteršič in Franc Leskovic. Voliti je tudi upravni svetnik namesto umrlega g. Jos. Jegliča.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Ljudske hranilnice in posojilnice v Moravčah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v kapelaniji v Moravčah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Št. Rupertu,

registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

I. redni občni zbor

Živinorejske zadruga v Selški dolini v Seleh,

registrovane zadruga z omejenim poroštvom,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v šolskih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev treh odbornikov.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji,

reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v lastni posojilnični hiši v Šmartnem št. 12.

Dnevni red:

1. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
2. Izvolitev načelstva in nadzorstva.
3. Sprememba pravil.
4. Poročilo o zadnji reviziji.
5. Prosti nasveti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Oglas.

Podpisano pozivlje ovime svoje zadrugare na glavnu godišnju skupštinu, koja će se obdržavati dne 21. Travnja t. g. u 4 sata po podne u prostorijama „Hrvatske čitaonice“ u Lindaru.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnje skupštine.
2. Izvještaj upravnoga odbora.
3. Potvrđenje računa za god. 1906.
4. Izbor novoga odbora.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Lindarsko društvo za štednju i Zajmove u Lindaru,
registrana zadruga na neograničeno jamčenje.

VABILO

na

redni občni zbor

Ihranilnice in posojilnice v Velikih Laščah,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 1/2 3. uri
popoldne v prostorih izobraževal. društva v Velikih Laščah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905 in 1906.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

k

občnemu zboru

Kmetijskega društva v Velikih Laščah,
registr. zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 1/2 4. uri
popoldne v prostorih izobraževal. društva v Velikih Laščah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

k

OBČNEMU ZBORU

Kraškega vinorejskega društva v Tomaju,
registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 14. aprila 1907 ob 4. uri
popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in odobrenje računa za l. 1906.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

I. kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano
vpisane zadruge z omejenim jamstvom,

ki se bo vršil v soboto, dne 20. aprila 1907 ob 5. uri
popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev dveh članov nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Št. Vidu nad Ljubljano
kateri se bode vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1907 ob
3. uri pop. v Cebavovi dvorani v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka.
4. Potrjenje pravičnega reda o uporabi društv. strojev.
5. Potrjenje izvrševalnega reda o uporabi društv. strojev.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Ihranilnice in posojilnice v Sorici,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 4. uri
popoldne v mlekarski zadruge št. 22.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Okrajne posojilnice v Mokronogu,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila 1907 ob 3. uri
popoldne v prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Ako bi radi prepičle udeležbe ne bil ta občni zbor
sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim
dnevni redom drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira
na število udeležencev.

VABILO

na

izvanredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Kamniku,
registrovane zadruga z neom. zavezo,

ki se bode vršil v četrtek, dne 18. aprila 1907 ob 5. uri
popoldne v uradnici.

Vspored: Prememba pravil.

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na
občnih zbora o porabi čistega dobička. —
Delniška stavbinska družba „UNION“ se
usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice
in posojilnice, da so še oddati delnice III.
emisije, in da blagovolje vsaj en del čistega
dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe
„UNION“. — S pomočjo združne organi-
zacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo
hotela „UNION“. — Delničarji postali so
solastniki tega podjetja, in delnice imajo
sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati
III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hra-
nilnice in posojilnice vzajemno postopajo in
prevzamejo delnice. — Tako narodno-gospo-
darsko delo mora vspevati. — Oglasila za
podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Lajca za valiti Najboljih vrst, vzgojenih na velikih posestvih:
Minorka črne in bele, Plymouth R, hamburške
zlatice, italijanske bele in jerebičje barve à 40 vin., Faverolke,
Viandotke srebrne in bele barve à 50 vin., Minorke črne rdeč. greb.
amer., italijanske bele rud. greb. (novosti) à 60 vin., Velike pekinske
race bele à 60 vin., Amer. vel. br. purani à K 1-20, Bisernice sreb.
viš. à 40 vin.
Perutnistvo Smržice, Morava (Smržitz, Mähren)

**Skoraj nič rabljeni v dobrem stanu se naha-
jajoči posnemovalnik** sistem „Westphalič“ bolj majhen se
ceno proda, Mlekarna Hruševje
pri Postojni. 2-1

Lajca za valenje od 1. Plymut-Roks, 2. Houdan z čopom,
3. bele in 4. jerebičnoprogame Taljanke, 5.
srebrne Wiandot, 6. zlatoprižni domači Fazan, 7. Srebrni-Lak ali srebrno-
prižni domači Fazan tucet 5 K. Od Alesburi-rac tucet 6 K. Peking rac
tucet 7-20 K. Velike francoske kunce (zajce) od 3 do 6 K eden, prodaja
Ivan Kranjc v Št. Ilju p. Velenje, Štajersko. 6-1

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo :: Kransko) je uredil
in izdal:

I. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik

z drugimi civilno-pravnimi zakoni. Knjiga je popolen zbornik pravil
označene vrste; koncem stvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem
in hrvatskem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani; cena vezani knjigi
8 K, poštnina 55 v.

2. Odvetniška tarifa

določila v slovenskem in hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine.
Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. — Knjigi se dobivata pri
dr. Volčiču in pri knjigotržcih. 5-1

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim ško-
dam in poškodbam zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valenje od veličih grahastih Slymonth-Roks kokoši,
najboljših zimskih jajčaric, ducat po 4 krone
brez pošte in košare. Po zaklopnih gnezdah so izbrane samo pridne
jajčarice. Prodaje: Ludovik Ševar na Račeku. 8-4

Pri pomladanskem gnojenju

naj se ne opusti poleg superfosfata ali Tomaseve moke
in čilskega salpetra rabiti

40% kalijevo gnojno sol.

Posebno priporočljiva za gnojenje travnikov, vino-
gradov, hmelja in krompirja, kakor tudi ajde. Zelo izplač-
ljivo je tudi pri žitu.

Na 1 hektar ($\frac{1}{4}$ orala) se rabi 200—300 kg.

Od 1. marca pretečenega leta dobivajo se strasfurtske
kalijeve soli brez colninskih težkoč, t. j. brez uvoznih listov
ali nezmešane (nedenaturirane).

Tudi cene so se znatno znižale.

40% kalijeva gnojna sol je polovico ceneja kot žve-
plenokisli kali.

Pojasnila in objavljenja o tem gnojilnem sredstvu do-
bijo intereseanti brezplačno pri kmetijskem pojasnovalnem
zavodu kalijeve družbe v Graden, Raubergasse št. 11.
Kalijeva družba zadr. z om. zav., Leopoldshall-Strassfurt.

Dobi se pri:

x-1

Gospodarski zvezi v Ljubljani,
C. kr. kmetijski družbi v Ljubljani,
Goriški kmetijski družbi v Gorici,
Tvrški „Merkur“ P. Majdič, v Celju,
„Alpi in Comp. v Gorici,
„Ara in Vizzich v Trstu.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajne

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-7

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-

jem na bencin (najcenejša gonilna
sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo znižanih cenah

pri

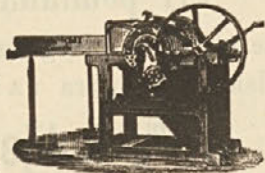
Karol Kavšeka nasled. 248 x—7

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno
kupi kaki stroj!

Gospodarsko društvo Baderna v Istri

262 24—21

ima v svojem združnem skladišču
pristnega terana in izborna belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi
pogoji:

1. Vino se pošilja franko skladišče ali želez. po-
staja **Sv. Petar u Šumi** ali **Poreč** (Parenzo). — Tudi v
lastnih sodih, ki se vrnejo franko na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še **osem dni** po dostavi fakture
(računa).
4. Plača se **takoj** ali tekom **30 dni** potom **Zadružne**
zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi **zamenja** za les — fižol — krompir
— moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in
obrtne izdelke.
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadruga! Trgujemo med seboj! Poma-
gajmo druga drugi! Vsaka kon-
kurenca — vsak riziko je izključen pri
kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brez-
plačno tudi pri nakupu vina in grozdja
od nje članov. Za posredovano kupčijo
prevzame garancijo!

➡ Berite! ➡

Družba za vpeljavo domačih hranilnic

družba z neom. zavezo,

Dunaj I. Seilergasse 4.

Telefon št. 4996.

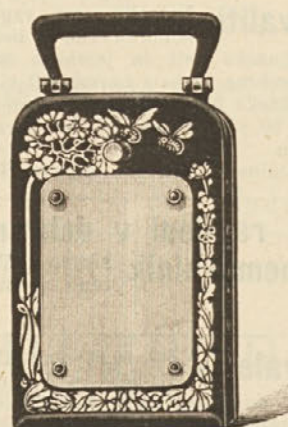
Poštahranilnični čekovni konto št. 88.098.

Pod. I. poniklana.

Cena K 4.—.

200 avstrijskih zavodov je vpeljalo
način domačih
hranilnic in doseglo izborne vspehe.

Pod. II. brunirana.

Cena K 4.50.

Stisnjene iz jeklene pločevine.

Vzorci na razpolago brez stroškov.

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

257, 24—24

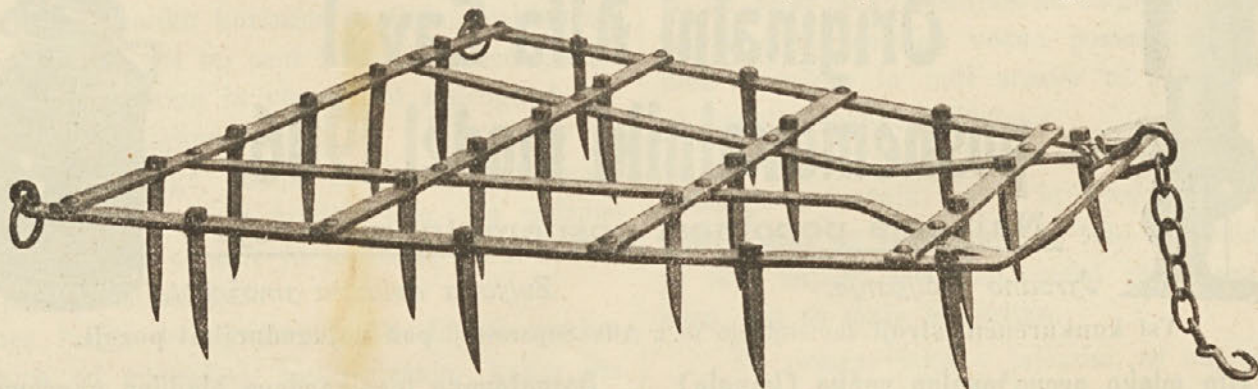
Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18. — v hiši Kmetске posojilnice.

Ceniki na razpolago.

Provačniki in učenci brezplačno.

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. — Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—24

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigorici

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4½%

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874'93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440'28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x-7

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu
Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

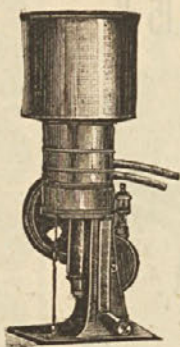
Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju, svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Delniška družba Alfa Separator, Dunaj, XII. Wienerbergstrasse 31

Zaloge: PRAGA, GRADEC, KRAKOVO.

Največja specialna tovarna mlekarskega orodja, strojev in pločevinskega blaga. Popolne mlekarniške oprave, ledenice in hladilnice.

Originalni Alfa Caval posnemovalniki model 1906.

Največja popolnost posnemalnega stroja

Izredno izboljšanje.

Zvišana delavna zmogljivost.

Vsi konkurenčni stroji zamenjujejo se z Alfa Separatorji pod najugodnejšimi pogoji.

Alfa mleko prevaževalne ročke (kangle)

Patentovane Isselhardove hladilne naprave

iz posebno močne jeklene oklopne pločevine.

Nizke nabavne cene. — Shlajenje 1—2° C.

== Vse najboljše mlekarniške priprave vedno v zalogi. ==

Na željo obsežni katalog brezplačno in franko.

x-2

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, uradni ravnatelj „Zadruga zveze“. — Tisk Zadruga tiskarne, reg. zad. z om. zav. v Ljubljani.